

Еуразиялық экономикалық одақтың ортақ электр энергетикалық нарығында мемлекетаралық қималардың өткізу қабілетін айқындау және бөлу қағидаларын бекіту туралы

Еуразиялық үкіметаралық кеңестің 2023 жылғы 26 қазандағы № 6 шешімі.

2014 жылғы 29 мамырдағы Еуразиялық экономикалық одақ туралы шарттың 81-бабын іске асыру мақсатында және Еуразиялық экономикалық одақтың ортақ электр энергетикалық нарығы туралы хаттаманың 7-тармағына сәйкес (көрсетілген Шартқа тіркелген № 21-қосымша) Еуразиялық үкіметаралық кеңесі **шешті**:

1. Қоса беріліп отырған Еуразиялық экономикалық одақтың ортақ электр энергетикалық нарығында мемлекетаралық қималардың өткізу қабілетін айқындау және бөлу қағидалары бекітілсін.

2. Осы шешім 2025 жылғы 1 қаңтардан бастап күшіне енеді.

Еуразиялық үкіметаралық кеңестің мүшелері:

Армения Республикасынан	Беларусь Республикасынан	Қазақстан Республикасынан	Қырғыз Республикасынан	Ресей Федерациясынан
----------------------------	-----------------------------	------------------------------	---------------------------	-------------------------

Еуразиялық үкіметаралық
кеңестің
2023 жылғы 26 қазандағы
№ 6 шешімімен
БЕКІТІЛДІ

Еуразиялық экономикалық одақтың ортақ электр энергетикалық нарығында мемлекетаралық қималардың өткізу қабілетін айқындау және бөлу ҚАҒИДАЛАРЫ

Жалпы ережелер

1. Осы Қағидалар Еуразиялық экономикалық одақтың ортақ электр энергетикалық нарығы туралы хаттаманың (2014 жылғы 29 мамырдағы Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа тіркелген № 21 қосымша) (бұдан әрі – Хаттама) 7-тармағына сәйкес Еуразиялық экономикалық одақтың (бұдан әрі – Одақ) ортақ электр энергетикалық нарығы субъектілерінің Одақтың ортақ электр энергетикалық нарығында электр энергиясының өзара саудасын жүзеге асыру үшін қолжетімді мемлекетаралық қималардың өткізу қабілетін айқындау және электр энергиясын (қуатын) мемлекетаралық беруді регламенттейді.

2. Осы Қағидалардың мақсаттары үшін мыналарды білдіретін ұғымдар пайдаланылады:

"ішкі қима" – Одаққа мүше мемлекеттің аумағында осындай электр беру желілері бойынша электр энергиясын беру жөніндегі технологиялық шектеулерге сүйене

отырып, өз заңнамасына сәйкес Одақтың ортақ электр энергетикасы нарығының мемлекетаралық қималарында электр энергиясын сатуды жүзеге асыру мақсатында Одаққа мүше мемлекет өз еркімен айқындаған электр беру желілерінің технологиялық негізделген жиынтығы;

"қарсы жеткізілімдер"¹ – бір уақытта электр энергиясы ағынының қарама-қарсы бағыттарында жүзеге асырылатын, белгілі бір мемлекетаралық қима арқылы Одақтың ортақ электр энергетикалық нарығында электр энергиясын жеткізу;

"ішкі қиманың қолжетімді өткізу қабілеті" – жоспарланған кезеңнің әрбір сағаты үшін электр энергиясы ағынының әрбір бағытындағы Одаққа мүше мемлекеттің заңнамасына сәйкес айқындалатын және оның шегінде осы ішкі қима Хаттаманың 24-тармағының 1 және 2-тармақшаларында көрсетілген тәсілдермен Одақтың ортақ электр энергетикалық нарығында электр энергиясын сату процесінде пайдаланылуы мүмкін электр қуатының шамалары;

"сауда тәсілі (түрі) үшін ішкі қиманың қолжетімді өткізу қабілеті" – осы Қағидаларға және қосылу туралы шартқа сәйкес айқындалатын және шегінде осы ішкі қима Одақтың ортақ электр энергетикалық нарығында электр энергиясын сату процесінде еркін екіжақты шарттар, мерзімді келісімшарттар және тиісінше бір тәулік бұрын жасалатын мәмілелер бойынша пайдаланылуы мүмкін жоспарланатын кезеңнің әрбір сағаты үшін электр энергиясы ағынының әрбір бағытындағы электр қуатының шамалары;

"мемлекетаралық қиманың қолжетімді өткізу қабілеті" – осы мемлекетаралық қима хаттаманың 24-тармағының 1 және 2-тармақшаларында көрсетілген тәсілдермен Одақтың ортақ электр энергетикалық нарығында электр энергиясын сатуды жүзеге асыру үшін пайдаланылуы мүмкін жоспарланатын кезеңнің әрбір сағаты үшін электр энергиясы ағынының әрбір бағытындағы электр қуатының шамалары;

"сауда тәсілі (түрі) үшін мемлекетаралық қиманың қолжетімді өткізу қабілеті" – осы Қағидаларға және қосылу туралы шартқа сәйкес айқындалатын және осы мемлекетаралық қима еркін екіжақты шарттар, мерзімді келісімшарттар және тиісінше бір тәулік бұрын жасалатын мәмілелер бойынша Одақтың ортақ электр энергетикалық нарығында электр энергиясымен сауданы жүзеге асыру үшін пайдаланылуы мүмкін жоспарланатын кезеңнің әрбір сағаты үшін электр энергиясы ағынының әрбір бағытындағы электр қуатының шамалары;

"сауда тәсілі (түрі) үшін ішкі қиманың еркін өткізу қабілеті" – осы Қағидаларға және қосылу туралы шартқа сәйкес айқындалатын және шегінде еркін екіжақты шарттар және мерзімді келісімшарттар мен тиісінше бір күн бұрын жасалатын мәмілелер бойынша тиісті мемлекетаралық қималар арқылы электр энергиясын жеткізу көлемдерін тіркеуге болатын жоспарланатын кезеңнің әрбір сағаты үшін электр энергиясы ағынының әрбір бағытындағы ішкі қиманың электр қуатының шамалары;

"сауда тәсілі (түрі) үшін мемлекетаралық қиманың еркін өткізу қабілеті" – осы Қағидаларға және қосылу туралы шартқа сәйкес айқындалатын және оның шегінде осы мемлекетаралық қима арқылы электр энергиясын жеткізу көлемін еркін екіжақты шарттар, мерзімді келісімшарттар мен тиісінше бір тәулік бұрын жасалатын мәмілелер бойынша, шұғыл түрде тіркеуге болатын жоспарланатын кезеңнің әрбір сағаты үшін электр энергиясы ағынының әрбір бағытындағы электр қуатының шамалары.

Осы Қағидаларда пайдаланылатын өзге де ұғымдар хаттамада және Хаттаманың 5-тармағының бірінші абзацында және 6 және 8-тармақтарында көзделген Қағидаларда айқындалған мәндерде қолданылады.

3. Үшінші мемлекеттердің электр энергетикасы субъектілеріне қатысты міндеттемелерді орындау және үшінші мемлекеттерге электр энергиясын жеткізу мақсатында Одаққа мүше мемлекеттің (бұдан әрі – мүше мемлекет) электр энергетикасы жүйесі арқылы электр энергиясын (қуатын) мемлекетаралық сатудан тыс беру, электр энергиясын (қуатын) мемлекетаралық беру көлемдері мемлекетаралық қималардың қолжетімді өткізу қабілетінің шамаларына енгізілмейді.

Электр энергиясын (қуатын) сауда мемлекетаралық беруден тыс жүзеге асыру үшін жоспарланатын көлем Хаттаманың 5-тармағының бірінші абзацында көзделген қағидаларға сәйкес айқындалады.

4. Одақтың ортақ электр энергетикалық нарығы шеңберінде электр энергиясын сатуды жүзеге асыруға болатын және осы Қағидалардың 8-тармағының ережесін ескере отырып, ол үшін қолжетімді (еркін) өткізу қабілеті айқындалатын мемлекетаралық қималардың тізбесі Хаттаманың 6-тармағында көзделген электр энергиясын өзара сату қағидаларына (бұдан әрі – өзара сату қағидалары) тіркелген қосымшада көрсетілген.

Мемлекетаралық қималар құрамының тізілімін Хаттаманың 8-тармағында көзделген қағидаларға (бұдан әрі – ақпарат алмасу қағидалары) сәйкес мемлекетаралық қималар тізбесі негізінде іргелес мүше мемлекеттердің жүйелік операторлары және (немесе) желілік операторлары (бұдан әрі – жүйелік (желілік) операторлар) қалыптастырады.

Егер мемлекетаралық қималар құрамының тізіліміне енгізілген ақпараттың құрамында өзгерістер болса, іргелес мүше мемлекеттердің жүйелік (желілік) операторлары бұл туралы осы Қағидалардың 6-тармағында көрсетілген Одақтың ортақ электр энергетикалық нарығының инфрақұрылымдық ұйымын (бұдан әрі – Тіркеуші) және (немесе) ақпарат алмасу қағидаларына сәйкес өзге де тұлғаларды хабардар етеді.

5. Шектес мүше мемлекеттердің мемлекеттік шекараларында мемлекетаралық қималардың өткізу қабілетін айқындауға және бөлуге байланысты қатынастарды реттейтін осы Қағидалардың ережелері, сондай-ақ басқа мүше мемлекеттермен ортақ шекаралары бар мүше мемлекеттің және осы мүше мемлекетпен және басқа мүше мемлекеттермен, оның ішінде аталған мүше мемлекеттердің жүйелік (желілік) операторлары арасындағы, аталған ұйымдар мен тіркеуші арасындағы қатынастарға

ортақ мемлекеттік шекарасы жоқ мүше мемлекетпен шектесетін үшінші мемлекеттің мемлекеттік шекарасындағы мемлекетаралық қиманың өткізу қабілетін айқындауға және бөлуге байланысты қатынастарға қолданылады.

6. Тіркеуші Одақтың ортақ электр энергетикалық нарығының инфрақұрылымдық ұйымы болып табылады. Тіркеушінің құқықтары мен міндеттерін (функциялары мен өкілеттіктерін) орталықтандырылған сауда операторы осы Қағидаларға, өзара сауда қағидаларына және ақпарат алмасу қағидаларына сәйкес бір тәулік бұрын іске асырады.

Тіркеуші одақтың жалпы электр энергетикалық нарығына қатысушыларға қосылу туралы шарт негізінде Одақтың жалпы электр энергетикалық нарығының инфрақұрылымдық ұйымдарының қызметтеріне бағаларды (тарифтерді) айқындау жөніндегі әдістемелік нұсқауларға сәйкес айқындалатын, Хаттаманың 11-тармағының он екінші абзацы негізінде аумағында орталықтандырылған сауда операторы бір тәулік бұрын тіркелген мүше мемлекеттің уәкілетті мемлекеттік органы бекітелетін баға (тариф) бойынша қызметтер көрсетеді.

7. Осы Ережелерде қарастырылған әрекеттерді орындау мерзімі Мәскеу уақытымен анықталады.

II. Мемлекетаралық қималардың қолжетімді өткізу қабілетін айқындау

8. Мемлекетаралық қиманың қолжетімді өткізу қабілетін мүше мемлекеттің заңнамасына сәйкес бекітілген әдістемеге сәйкес жоспарланған кезеңнің әрбір сағаты үшін электр энергиясы ағынының әрбір бағытында мемлекетаралық қима қалыптастырылған іргелес мүше мемлекеттердің жүйелік операторларының (уәкілетті ұйымдарының) әрқайсысы айқындайды.

"Тұйық схема" бойынша жеткізу үшін мемлекетаралық қималарда іргелес мүше мемлекеттен электр энергиясын сатып алуды жүзеге асыратын электр энергиясын сатып алушыларға электр энергиясын жеткізуге арналған мемлекетаралық қималардың қолжетімді өткізу қабілеті айқындалмайды.

9. Егер мүше мемлекеттің уәкілетті органы ішкі қиманы бөлу туралы шешім қабылдаса, онда бұл туралы мүше мемлекеттің уәкілетті ұйымы ақпарат алмасу қағидаларына сәйкес осындай шешім қабылданған күннен бастап 5 жұмыс күні ішінде:

Хаттаманың 16-тармағына сәйкес қалыптастырылатын, ақпараттық алмасу қағидаларына сәйкес осы ішкі қиманың еркін екіжақты шарттар, мерзімді келісімшарттар және осы мүше мемлекет Одақтың ортақ электр энергетикалық нарығына қатысушылардан бір тәулік бұрын жасалған мәмілелер бойынша электр энергиясын жеткізу көлеміне әсері туралы ақпаратты енгізеді;

тіркеушіні және орталықтандырылған сауда операторларын мерзімді келісімшарттар бойынша және бір тәулік бұрын ішкі қиманы бөлу туралы және мүше мемлекеттің аумағы бойынша электр энергиясын (қуатын) мемлекетаралық берудің қандай бағыттарында (қандай мемлекетаралық қималарға қатысты) ішкі қима Одақтың

ортақ электр энергетикалық нарығында басқа мүше мемлекеттердің электр энергиясын жеткізу көлеміне әсер ететіні туралы хабардар етеді.

Ішкі қималардың қолжетімді өткізу қабілетін мүше мемлекеттің заңнамасына сәйкес бекітілген тәртіпке сәйкес жоспарланған кезеңнің әрбір сағаты үшін электр энергиясы ағынының әрбір бағытында осы мүше мемлекеттің жүйелік операторы (уәкілетті ұйымы) айқындайды.

Тіркеуші және мерзімді келісімшарттар бойынша және қосылу туралы шартқа сәйкес бір тәулік бұрын орталықтандырылған сауда операторлары осы Қағидалардың 21-тармағына сәйкес айқындалған ішкі қиманың еркін өткізу қабілеттілігін есепке алуды, еркін екіжақты шарттарды тіркеу кезінде, мерзімді келісімшарттар бойынша электр энергиясының орталықтандырылған саудасын (бұдан әрі – орталықтандырылған сауда) ұйымдастыру кезінде және тиісінше бір тәулік бұрын қамтамасыз етеді.

10. Мүше мемлекеттердің жүйелік операторлары (уәкілетті ұйымдары) мемлекетаралық қималардың қолжетімді өткізу қабілетін айқындау үшін пайдаланылатын әдістемелерді және ішкі қималардың қолжетімді өткізу қабілетін айқындау үшін пайдаланылатын тәртіптерді ақпарат алмасу қағидаларына сәйкес өздерінің ресми сайттарында жариялайды.

11. Жоспарланатын күнтізбелік жылдың алдындағы жылдың 1 қарашасына дейін мүше мемлекеттердің жүйелік операторлары (уәкілетті ұйымдары) тіркеушіге ақпараттық алмасу қағидаларына сәйкес жоспарланатын күнтізбелік жылға мынадай мәліметтерді ұсынады:

1) осы Қағидалардың 8-тармағының бірінші абзацына сәйкес айқындалған мемлекетаралық қималардың қолжетімді өткізу қабілетінің шамалары;

2) осы Қағидалардың 9-тармағына сәйкес айқындалған ішкі қималардың қолжетімді өткізу қабілетінің шамалары.

12. Осы Қағидалардың 11-тармағына сәйкес шектес мүше мемлекеттердің кемінде бір жүйелік операторы (уәкілетті ұйымы) мемлекетаралық қиманың қолжетімді өткізу қабілетінің шамаларын ұсынбаған немесе осы Қағидалардың 8-тармағының бірінші абзацында белгіленген толық көлемде көрсетілмеген кезде тіркеуші мемлекетаралық қиманың қол жетімді өткізу қабілеттілігінің шамаларын электр энергиясының ағыны бағытында және көрсетілген шамалар жоқ жоспарланған кезеңнің сағаты (сағаты) үшін нөлге теңестіреді.

Мүше мемлекеттің жүйелік операторы (уәкілетті ұйымы) осы Қағидалардың 11-тармағына сәйкес осы мүше мемлекеттің ішкі қимасының қолжетімді өткізу қабілетінің шамаларын ұсынбаған немесе көрсетілген шамаларды осы Қағидалардың 9-тармағында белгіленген толық көлемде ұсынбаған кезде тіркеуші ішкі қиманың қол жетімді өткізу қабілеттілігінің шамаларын электр энергиясының ағыны бағытында және көрсетілген шамалар жоқ жоспарланған кезеңнің сағаты (сағаты) үшін нөлге теңестіреді.

13. Егер шектес мүше мемлекеттердің жүйелік операторлары (уәкілетті ұйымдары) тіркеушіге жоспарланған кезеңнің қандай да бір сағаты (сағаты) үшін электр энергиясы ағынының қандай да бір бағыты үшін мемлекетаралық қиманың қолжетімді өткізу қабілетінің әртүрлі шамаларын ұсынса, онда тіркеуші мемлекетаралық қиманың қолжетімді өткізу қабілеті ретінде электр энергиясы ағынының көрсетілген бағыттары мен жоспарланған кезеңнің сағаты (сағаты) үшін мемлекетаралық қиманың ең төменгі қолжетімді өткізу қабілетін пайдаланады.

14. Егер мүше мемлекеттердің жүйелік операторлары (уәкілетті ұйымдары) осы Қағидалардың 11-тармағына сәйкес мәліметтерді ұсынғаннан кейін осы Қағидалардың 10-тармағында көрсетілген әдістемелер мен тәртіпке сәйкес мүше мемлекеттердің жүйелік операторлары (уәкілетті ұйымдары) мемлекетаралық қималардың қолжетімді өткізу қабілетінің шамаларын және (немесе) ішкі қималардың қолжетімді өткізу қабілетінің шамаларын өзектендіретін болса, олар тіркеушіге ақпарат алмасу қағидаларына сәйкес мемлекетаралық қималардың қолжетімді өткізу қабілетінің өзектендірілген шамалары және (немесе) ішкі қималардың қолжетімді өткізу қабілетінің шамалары туралы және оларды өзектендіру қажеттілігін тудырған оқиғалар туралы мәліметтерді жібереді.

15. Мүше мемлекеттің жүйелік операторынан (уәкілетті ұйымынан) мемлекетаралық қималардың қолжетімді өткізу қабілетінің және (немесе) осы Қағидалардың 11 немесе 14-тармағына сәйкес ішкі қималардың қолжетімді өткізу қабілетінің шамалары (өзектендірілген шамалары) туралы мәліметтерді алғаннан кейін тіркеуші өзінің ресми сайтында ақпарат алмасу қағидаларына сәйкес мынадай мәліметтерді жариялайды:

1) осы Қағидалардың 11 немесе 14-тармағына сәйкес мүше мемлекеттердің жүйелік операторлары (уәкілетті ұйымдары) ұсынған мемлекетаралық қималардың қолжетімді өткізу қабілетінің шамалары (өзектендірілген шамалары);

2) осы Қағидалардың 11 немесе 14-тармағына сәйкес мүше мемлекеттердің жүйелік операторлары (уәкілетті ұйымдары) ұсынған ішкі қималардың қолжетімді өткізу қабілетінің шамалары (өзектендірілген шамалары);

3) осы Қағидалардың 12 немесе 13-тармағына сәйкес тіркеуші айқындаған мемлекетаралық қималардың қолжетімді өткізу қабілетінің шамалары (өзектендірілген шамалары);

4) осы Қағидалардың 12-тармағына сәйкес тіркеуші айқындаған ішкі қималардың қолжетімді өткізу қабілетінің шамалары (өзектендірілген шамалары);

5) осы Қағидалардың 17-тармағына сәйкес тіркеуші айқындаған сауда тәсілдері (түрлері) үшін мемлекетаралық қималардың қолжетімді өткізу қабілетінің шамалары (өзектендірілген шамалары);

6) осы Қағидалардың 17-тармағына сәйкес тіркеуші айқындаған сауда тәсілдері (түрлері) үшін ішкі қималардың қолжетімді өткізу қабілетінің шамалары (өзектендірілген шамалары);

7) осы Қағидалардың 21 немесе 22-тармағына сәйкес тіркеуші айқындаған сауда тәсілдері (түрлері) үшін мемлекетаралық қималардың еркін өткізу қабілетінің шамалары (өзектендірілген шамалары);

8) осы Қағидалардың 21 немесе 22-тармағына сәйкес тіркеуші айқындаған сауда тәсілдері (түрлері) үшін ішкі қималардың еркін өткізу қабілетінің шамалары (өзектендірілген шамалары);

9) осы Қағидалардың 14-тармағына сәйкес мемлекетаралық және (немесе) ішкі қималардың қолжетімді өткізу қабілеттілігінің шамаларын өзектендіру қажеттілігін тудырған оқиғалар туралы мәліметтер.

16. Осы Қағидалардың 11-тармағына сәйкес мәліметтер келіп түскеннен кейін осы Қағидалардың 15-тармағында көрсетілген мемлекетаралық қималардың қолжетімді өткізу қабілеттілігінің, ішкі қималардың қолжетімді өткізу қабілеттілігінің, мемлекетаралық қималардың еркін өткізу қабілеттілігінің және ішкі қималардың жоспарланған күнтізбелік жылға арналған еркін өткізу қабілеттілігінің шамаларын тіркеуші жоспарланатын күнтізбелік жылдың алдындағы жылдың қараша айының екінші жұмыс күнінде жариялайды.

Осы Қағидалардың 14 немесе 20 тармақтарына сәйкес осы Қағидалардың 15 және 20 тармақтарында көрсетілген мәліметтер келіп түскеннен кейін мемлекетаралық қималардың қолжетімді өткізу қабілетінің өзектендірілген шамалары, ішкі қималардың қолжетімді өткізу қабілеті, мемлекетаралық қималардың еркін өткізу қабілеті және күнтізбелік жылдың қалған кезеңіне ішкі қималардың еркін өткізу қабілеті және осы шамаларды өзектендіру қажеттілігін туғызған оқиғалар туралы ақпарат қосылу туралы шартта көрсетілген мерзімдерде, бірақ ақпаратты алған сәттен бастап тіркеушінің 8 жұмыс сағатынан кешіктірілмей жарияланады.

17. Сауда тәсілдері (түрлері) үшін мемлекетаралық қиманың қолжетімді өткізу қабілеттілігінің және сауда тәсілдері (түрлері) үшін ішкі қиманың қолжетімді өткізу қабілеттілігінің шамаларын Тіркеуші мемлекетаралық қиманың қолжетімді өткізу қабілеттілігінің және еркін екіжақты шарттар, мерзімді келісімшарттар бойынша немесе қосылу туралы шартта бір тәулік бұрын Одақтың жалпы электр энергетикалық нарығында электр энергиясын сату үшін айқындалған үлестерге сәйкес ішкі қиманың қолжетімді өткізу қабілеттілігінің бөлігі ретінде жоспарланған кезеңнің әрбір сағаты үшін электр энергиясы ағынының әрбір бағыты үшін жоспарланатын кезеңге айқындайды.

18. Мемлекетаралық қима арқылы электр энергиясын жеткізудің жиынтық сағаттық көлемі (жоспарланған кезеңнің (сағ) әрбір сағатына электр энергиясын жеткізу көлемі (мвтсағ) ПМ-де өлшенеді) тіркелген еркін екіжақты шарттар, мерзімді келісімшарттар

және әрбір бағытта бір тәулік бұрын жасалатын мәмілелер бойынша мыналардан аспауға тиіс:

қарсы жеткізілімдер болмаған кезде – сол бағытта және сол сағатта мемлекетаралық қиманың қолжетімді өткізу қабілетінің шамасы;

қарсы жеткізілімдер болған кезде – сол бағытта және сол сағатта мемлекетаралық қиманың қолжетімді өткізу қабілеттілігінің шамасы, қарама-қарсы бағытта жеткізілімдердің сағаттық көлеміне ұлғайтылған, бірақ сол бағытта және сол сағатта қарсы жеткізілімдер коэффициентіне көбейтілген мемлекетаралық қиманың қолжетімді өткізу қабілеттілігінің шамасынан аспайтын шама.

Барлық мемлекетаралық қималар үшін қарсы жеткізу коэффициенті 1-ге тең қабылданады және мүше мемлекеттердің немесе Еуразиялық экономикалық комиссияның ұсыныстары негізінде өзгертілуі мүмкін.

19. Осы Қағидаларға, өзара сауда қағидаларына және қосылу туралы шартқа сәйкес ішкі қиманың қолжетімді өткізу қабілеттілігінің шамаларын тіркеуші және орталықтандырылған сауда операторлары тиісті мемлекетаралық қималардың қолжетімді өткізу қабілеттілігінің шамаларымен бір мезгілде еркін екі жақты шарттар, мерзімді келісімшарттар және тиісті мемлекетаралық қималар арқылы бір тәулік бұрын мәмілелер бойынша электр энергиясын жеткізу көлемін тіркеу процесінде, сондай-ақ осы ішкі бөлім арқылы, осы Қағидалардың 9-тармағының екінші абзацында көрсетілген осы мүше мемлекет Одағының ортақ электр энергетикалық нарығына қатысушылардың, сондай-ақ басқа мүше мемлекеттер одағының ортақ электр энергетикалық нарығына қатысушылардың электр энергиясын еркін екіжақты шарттар, мерзімді келісімшарттар және бір тәулік бұрын көрсетілген ішкі қимасы ықпал етуі мүмкін мәмілелер бойынша жеткізу көлеміне әсер етуі мүмкін.

III. Мемлекетаралық қималардың қолжетімді өткізу қабілетін бөлу

20. Осы Қағидалардың 11 және 14-тармақтарында көрсетілген жағдайлардан басқа, мемлекетаралық қималардың еркін өткізу қабілеттілігінің және электр энергиясын саудалаудың тиісті тәсілдері (түрлері) үшін ішкі қималардың еркін өткізу қабілетінің шамаларын тіркеуші мынадай жағдайларда да есептейді (өзектендіреді):

1) тиісті мемлекетаралық қималардың еркін өткізу қабілеттілігіне және еркін екіжақты шарттар үшін тиісті ішкі қималардың еркін өткізу қабілеттілігіне қатысты өзара сауда қағидаларына сәйкес жүзеге асырылатын еркін екіжақты шартты немесе бұрын тіркелген еркін екіжақты шарт бойынша электр энергиясын сатып алу (сату) көлемінің өзгеруін тіркеу;

2) орталықтандырылған сауда операторынан өзара сауда қағидаларында айқындалған тәртіппен енгізілген, тиісті мемлекетаралық қималардың еркін өткізу

қабілеттілігіне және мерзімді келісімшарттар үшін тиісті ішкі қималардың еркін өткізу қабілеттілігіне қатысты мерзімді келісімшарттар тізіліміне енгізілген мерзімді келісімшарттар туралы мәліметтерді алу;

3) осы тармақтың 25-тармағына сәйкес мемлекетаралық қиманың қолжетімді өткізу қабілетінің талап етілмеген шамаларын және ішкі қималардың қолжетімді өткізу қабілетінің талап етілмеген шамаларын бір тәсілден (түрінен) екіншісіне ауыстыру тәртібіне сәйкес мемлекетаралық қиманың қолжетімді өткізу қабілетінің талап етілмеген шамаларын немесе ішкі қиманың қолжетімді өткізу қабілетінің талап етілмеген шамаларын сауданың бір тәсілінен (түрінен) екіншісіне ауыстыру қағидаларын – тиісті сауда тәсілдері (түрлері) үшін мемлекетаралық қиманың еркін өткізу қабілеттілігіне немесе ішкі қиманың еркін өткізу қабілеттілігіне қатысты.

21. Осы Қағидалардың 11-тармағына сәйкес мәліметтер келіп түскеннен кейін тіркеуші сауданың әрбір тәсілі (түрі) үшін мемлекетаралық қималардың еркін өткізу қабілеттілігінің және жоспарланған кезеңнің әрбір сағаты үшін электр энергиясы ағынының әрбір бағыты бойынша сауданың әрбір тәсілі (түрі) үшін ішкі қималардың еркін өткізу қабілеттілігінің шамаларын осы Қағидалардың 17-тармағына сәйкес айқындалған қолжетімді өткізу қабілеттілігінің шамаларына тең деп айқындайды мемлекетаралық қиманың қабілеттілігі немесе ішкі қиманың қол жетімді өткізу қабілеттілігінің шамалары сәйкесінше сауда-саттықтың тиісті тәсілі (түрі), электр энергиясы ағынының тиісті бағыттары және жоспарланған кезең сағаттары.

22. Осы Қағидалардың 14 және 20-тармақтарында көзделген жағдайларда жоспарланатын кезеңнің әрбір сағаты үшін электр энергиясы ағынының әрбір бағытындағы еркін екіжақты шарттар мен мерзімді келісімшарттар үшін мемлекетаралық қиманың еркін өткізу қабілетінің шамаларын тіркеуші мынадай шамалардың ең азы ретінде айқындайды:

қарсы жеткізілім коэффициентіне көбейтілген сауданың осы тәсілі (түрі) үшін мемлекетаралық қиманың қолжетімді өткізу қабілеттілігінің шамасы мен жоспарланған кезеңнің осы сағаты үшін электр энергиясы ағынының осы бағытында осы мемлекетаралық қима арқылы тиісінше тіркелген еркін екіжақты шарттар немесе мерзімді келісімшарттар бойынша электр энергиясын жеткізудің жиынтық сағаттық көлемі арасындағы айырма;

жоспарланған кезеңнің осы сағаты үшін электр энергиясы ағынының осы бағыты бойынша сауда-саттықтың осы тәсілі (түрі) үшін мемлекетаралық қиманың қолжетімді өткізу қабілеттілігінің шамасы мен тіркелген еркін екіжақты шарттар немесе мерзімді келісімшарттар бойынша электр энергиясын жеткізудің жиынтық сағаттық көлемдерінің алгебралық сомасы (бағытын ескере отырып) арасындағы айырма сәйкесінше электр энергиясы ағынының осы бағыты үшін есептелген осы мемлекетаралық қима арқылы жоспарланған кезеңнің энергиясы мен берілген сағаты.

23. Осы Қағидалардың 14 және 20-тармақтарында көзделген жағдайларда жоспарланған кезеңнің әрбір сағаты үшін электр энергиясы ағынының әрбір бағытында еркін екіжақты шарттар немесе мерзімді келісімшарттар үшін ішкі қиманың еркін өткізу қабілетінің шамалары тіркеуші электр энергиясы ағынының осы бағыты үшін және жоспарланған кезеңнің осы сағаты үшін сауданың осы әдісі (түрі) үшін ішкі қиманың қол жетімді өткізу қабілеттілігінің шамасы арасындағы айырма ретінде айқындайды және белгіленген бос екіжақты шарттар немесе мерзімді келісімшарттар бойынша электр энергиясын жеткізудің сағаттық көлемінің алгебралық сомасымен (бағытын ескере отырып), сәйкесінше электр энергиясы ағынының осы бағыты үшін және жоспарланған кезеңнің осы сағаты үшін есептелген.

24. Осы Қағидалардың 22-тармағының үшінші абзацында және 23-тармағында көрсетілген алгебралық соманы (бағытты ескере отырып) есептеу үшін тіркелген еркін екіжақты шарттар, мерзімді келісімшарттар немесе мәмілелер бойынша электр энергиясын жеткізудің сағаттық көлемі, егер электр энергиясын жеткізу бағыты берілген бағытқа сәйкес келсе, егер электр энергиясын жеткізу бағыты берілген бағытқа сәйкес келсе – оң, ал теріс – егер электр энергиясын жеткізу бағыты энергия берілген бағытқа қарама-қарсы болып қабылданады.

25. Мемлекетаралық қималардың қолжетімді өткізу қабілетінің талап етілмеген шамаларын және ішкі қималардың қолжетімді өткізу қабілетінің талап етілмеген шамаларын сауданың бір тәсілінен (түрінен) екіншісіне ауыстыру тәртібі қосылу туралы шартта айқындалады және мүше мемлекеттердің, Еуразиялық экономикалық комиссияның немесе тіркеушінің ұсыныстары негізінде өзгертілуі мүмкін.

Көрсетілген тәртіп тіркеушінің келесі есептеуден бір тәулік бұрын орталықтандырылған сауда кезінде бәсекелестік іріктеу аяқталған тәуліктің алдындағы тәуліктің 15 сағат 00 минутынан кешіктірмей жүргізуін көздеуге тиіс. Егер белгілі бір мемлекетаралық қима үшін көрсетілген уақытқа қарай еркін екіжақты шарттар бойынша электр энергиясын сату үшін еркін өткізу қабілеттілігі және мерзімді келісімшарттар бойынша орталықтандырылған сауда үшін белгілі бір бағытта электр энергиясының ағыны үшін жоспарланған тәуліктің белгілі бір сағаты үшін еркін өткізу қабілеттілігі шамаларының қосындысы нөлден артық болып шықса, онда электр энергиясы ағынының осы бағытында және жоспарланған тәуліктің осы сағаты үшін осы мемлекетаралық қима үшін осы Қағидалардың 17-тармағына сәйкес айқындалған және көрсетілген сомаға ұлғайтылған бір тәулікке орталықтандырылған сауда үшін қолжетімді өткізу қабілеттілігінің шамасы шегінде орталықтандырылған сауданы бір тәулік бұрын жүргізу жүзеге асырылады (қол жетімді өткізу қабілеттілігінің шамасын және тиісті ішкі қиманың бос өткізу қабілеттілігінің сомасын ескере отырып). Басқа жағдайларда орталықтандырылған сауданы бір тәулік бұрын жүргізу мемлекетаралық

қиманың қол жетімді өткізу қабілеттілігінің шамасы шегінде (тиісті ішкі қиманың қол жетімді өткізу қабілетін ескере отырып) орталықтандырылған сауда үшін бір тәулік бұрын жүзеге асырылады.

26. Осы Қағидалардың 14-тармағына сәйкес тіркеуші мәліметтерді алғаннан кейін егер жоспарланатын тәуліктің алдындағы тәулік басталғанға дейін сауда тәсілдеріне (түрлеріне) алынған мемлекетаралық қиманың еркін өткізу қабілеттілігінің және (немесе) сауда тәсілдері (түрлері) үшін ішкі қиманың еркін өткізу қабілеттілігінің шамаларын есептейді электр энергиясы ағынының кейбір бағыты және жоспарланған кезеңнің бір сағаты (сағаты) үшін қандай да бір шама теріс болған жағдайда, тіркеуші:

1) осы Қағидалардың 27-тармағына және қосылу туралы шартқа сәйкес электр энергиясы ағынының тиісті бағыты үшін электр энергиясын жеткізудің сағаттық көлемін және еркін екіжақты шарттар мен мерзімді келісімшарттар үшін жоспарланатын кезеңнің сағатын (сағатын) ықтимал азайту есебін жүзеге асырады;

2) тіркелген еркін екіжақты шарттардың тараптарын және (немесе) мерзімді келісімшарттар бойынша орталықтандырылған сауда операторларын (операторларын) ақпараттық алмасу қағидаларына сәйкес қосылу туралы шартта көрсетілген мерзімдерде, бірақ тіркеушінің 8 жұмыс сағатынан кешіктірмей жоспарланған кезеңнің тиісті сағатына (сағаттарына) электр энергиясы ағынының тиісті бағытында тиісті мемлекетаралық қима арқылы электр энергиясын жеткізудің жоспарлы сағаттық көлемдерінің ықтимал азаюы туралы хабардар етеді.

27. Осы Қағидалардың 26-тармағында көрсетілген электр энергиясын жеткізудің сағаттық көлемдерінің ықтимал азаюы мынадай қағидаттарға сәйкес есептеледі:

еркін екіжақты шарттар үшін мемлекетаралық қиманың қолжетімді өткізу қабілетін немесе еркін екіжақты шарттар үшін ішкі қиманың қолжетімді өткізу қабілетін азайту тиісті электр энергиясы ағынының бағыты мен жоспарланған кезең сағаты үшін тіркелген еркін екіжақты шарттар бойынша электр энергиясын жеткізудің сағаттық көлеміне жеткізудің сағаттық көлеміне барабар бөлінеді;

мерзімді келісімшарттар үшін қолжетімді мемлекетаралық қиманың өткізу қабілеттілігін немесе мерзімді келісімшарттар үшін қолжетімді ішкі қиманың өткізу қабілеттілігін азайту электр энергиясы ағынының тиісті бағыттары мен жоспарланған кезеңнің сағаты (сағаттары) үшін тіркелген мерзімді келісімшарттар жасасу уақыты бойынша соңғы электр энергиясын жеткізудің сағаттық көлеміне бөлінеді;

егер тіркелген еркін екіжақты шартқа және (немесе) мерзімді келісімшартқа қатысты бір мезгілде әртүрлі мемлекетаралық қималарда және (немесе) ішкі қималарда электр энергиясы ағынының тиісті бағыты мен жоспарланған кезең сағаты үшін сауданың тиісті тәсілі (түрі) үшін қолжетімді өткізу қабілеттілігінің шамасы бойынша 2 және одан да көп шектеу туындаса, онда еркін екіжақты шарт үшін жеткізудің сағаттық көлемі немесе мерзімді келісімшарт шамалардан жеткізудің ең төменгі сағаттық көлеміне тең деп қабылданады, осы еркін екіжақты шарт немесе жеткізілімдерді азайту

жүзеге асырылатын барлық мемлекетаралық қималар мен ішкі қималардағы мерзімді келісімшарт үшін айқындалған.

Қағидаттар тізбесі қосылу туралы шартта кеңейтілуі мүмкін.

28. Тіркеуші орталықтандырылған сауда кезінде бәсекелестікті іріктеу аяқталатын тәуліктің алдындағы тәуліктің 15 сағат 00 минутынан кешіктірмей, осы Қағидалардың 25-тармағында көрсетілген әрекеттер жасалғаннан кейін өзінің ресми сайтында жоспарланған тәуліктер үшін бір тәулікке орталықтандырылған сауда үшін мемлекетаралық қималардың еркін өткізу қабілеттілігінің және бір тәулік бұрын орталықтандырылған сауда үшін ішкі қималардың еркін өткізу қабілеттілігінің өзектендірілген шамалары жарияланады.

29. Жоспарланған тәуліктің алдындағы тәулікте, орталықтандырылған сауда кезінде бәсекелестік іріктеу аяқталғаннан кейін қосылу туралы шартта көрсетілген мерзімдерде Тіркеуші бір тәулік бұрын (бірақ 9 сағат 45 минуттан кешіктірмей), ақпарат алмасу қағидаларына сәйкес мүше мемлекеттердің уәкілетті ұйымдарына (жүйелік (желілік) операторларына) тіркелген еркін екіжақты шарттар, мерзімді келісімшарттар және сауда-саттық процесінде пайдаланылатын тиісті мемлекетаралық қималар және тиісті ішкі қималар арқылы бір тәулік бұрын (оның ішінде нөлдік) мәмілелер бойынша электр энергиясын жеткізудің жиынтық сағаттық көлемі туралы, жоспарланған тәуліктің әр сағаты үшін ағынның әр бағытында (бұдан әрі – электр энергиясын жеткізудің тексерілетін жиынтық сағаттық көлемі) және тиісті мемлекетаралық және ішкі қималар арқылы электр энергиясын жеткізудің тексерілетін жиынтық сағаттық көлемінің сальдосы туралы мәліметтерді жібереді. Мүше мемлекеттің уәкілетті ұйымы (жүйелік (желілік) операторлары) жүгінген кезде тіркеуші оны ақпараттық алмасу қағидаларына сәйкес, сондай-ақ осы мүше мемлекет Одағының ортақ электр энергетикалық нарығына қатысушылардың еркін екіжақты шарттары, мерзімді келісімшарттары мен мәмілелері бойынша электр энергиясын жеткізудің сағаттық көлемі туралы әрбір мемлекетаралық және жоспарланған тәуліктің әр сағаты үшін ағын бағыты ішкі қималар арқылы бір тәулік бұрын хабардар етеді.

Мүше мемлекеттердің уәкілетті ұйымдары (жүйелік (желілік) операторлары) қосылу туралы шартта көрсетілген мерзімдерде ақпарат алмасу қағидаларына сәйкес осы тармақтың бірінші абзацында көрсетілген әрбір мемлекетаралық қима және ішкі қима үшін және жоспарланатын тәуліктің әрбір сағаты үшін тіркеушіге не электр энергиясын жеткізудің тексерілетін жиынтық сағаттық көлемдері сальдосының мәндерін немесе электр энергиясын жеткізудің сағаттық жиынтық көлемі сальдосының түзетілген мәндерін растауға жібереді.

Егер шектес мүше мемлекеттердің уәкілетті ұйымдары (жүйелік (желілік) операторлары) тіркеушіге жоспарланатын тәуліктің белгілі бір сағаты (сағаты) үшін тиісті мемлекетаралық қималар арқылы электр энергиясын жеткізудің жиынтық сағаттық көлемдерінің сальдосының әртүрлі түзетілген мәндерін ұсынған жағдайда,

онда тіркеуші еркін екіжақты шарттар, мерзімді келісімшарттар және мәмілелер бойынша электр энергиясын жеткізудің жоспарлы сағаттық көлемдерін есептеу үшін бір тәулік бұрын ұсынылған шамалардың ең азын немесе егер ұсынылған шамалар көп бағытты болса, нөлді пайдаланады.

30. Мүше мемлекеттердің уәкілетті ұйымдарынан (жүйелік (желілік) операторларынан) осы Қағидалардың 29-тармағына сәйкес мәліметтерді алғаннан кейін тіркеуші қосылу туралы шартта көрсетілген мерзімдерде осы Қағидалардың 32-тармағын ескере отырып мынадай әрекеттерді орындайды:

1) есептеуді жүзеге асырады:

еркін екіжақты шарттарды, мерзімді келісімшарттар және бір тәулікке дейінгі мәмілелер бойынша электр энергиясын жеткізудің жоспарлы сағаттық көлемін;

жоспарланатын тәуліктің әрбір сағаты үшін ағынның әрбір бағытындағы әрбір мемлекетаралық қима арқылы бір тәулік бұрын еркін екіжақты шарттарды, мерзімді келісімшарттарды және мәмілелер бойынша электр энергиясын жеткізудің жиынтық жоспарлы сағаттық көлемін;

жоспарланған тәуліктің әрбір сағаты үшін ағынның әрбір бағытындағы әрбір ішкі қима үшін еркін екіжақты шарттар, мерзімді келісімшарттар және бір тәулік бұрын мәмілелер бойынша электр энергиясын жеткізудің жиынтық жоспарлы сағаттық көлемін;

2) ақпарат алмасу қағидаларына сәйкес хабардар етеді:

еркін екіжақты шарттардың, мерзімді келісімшарттар бойынша орталықтандырылған сауда операторының (операторларының), бір тәулік бұрын орталықтандырылған сауда операторының, мүше мемлекеттердің уәкілетті ұйымдарының (жүйелік (желілік) операторларының) және Одақтың ортақ электр энергетикалық нарығының өзге де субъектілерінің (егер олар ақпарат алмасу қағидаларында айқындалған жағдайда) электр энергиясын берудің жоспарлы сағаттық көлемі туралы тараптарын;

мүше мемлекеттердің уәкілетті ұйымдары (жүйелік (желілік) операторлары) жоспарланған тәуліктің әрбір сағаты үшін ағынның әрбір бағытында тиісті мемлекетаралық қималар арқылы электр энергиясын жеткізудің жиынтық жоспарлы сағаттық көлемі туралы;

мүше мемлекеттердің уәкілетті ұйымдары (жүйелік (желілік) операторлары) жоспарланған тәуліктің әрбір сағаты үшін ағынның әрбір бағытында сауда процесінде пайдаланылатын тиісті ішкі қималар арқылы электр энергиясын жеткізудің жиынтық жоспарлы сағаттық көлемі туралы.

31. Мүше мемлекеттердің уәкілетті ұйымдары (жүйелік (желілік) операторлары) осы Қағидалардың 29-тармағында көрсетілген барлық мемлекетаралық және ішкі қималарға қатысты тіркеуші ұсынған электр энергиясын жеткізудің жиынтық сағаттық көлемдері сальдосының мәндерін, электр энергиясын еркін екіжақты жеткізудің

жоспарлы сағаттық көлемдерін растаған жоспарланған тәулік сағаттары (сағаттары) үшін шарттарға, мерзімді келісімшарттарға және жоспарланған тәулікте бір тәулікке дейінгі мәмілелерге сәйкесінше мемлекетаралық қималар немесе ішкі қималар арқылы электр энергиясын жеткізудің тексерілетін жиынтық сағаттық көлеміне енгізілген жеткізілімдердің сағаттық көлеміне теңестіріледі.

32. Мүше мемлекеттердің уәкілетті ұйымдары (жүйелік (желілік) операторлары) электр энергиясын жеткізудің жиынтық сағаттық көлемдері сальдосының түзетілген мәндерін ұсынған жоспарланған тәулік сағаттары (сағаттары) үшін тіркеуші осы Қағидаларға сәйкес еркін екіжақты шарттар, мерзімді келісімшарттар және мәмілелер бойынша электр энергиясын жеткізудің жоспарлы сағаттық көлемдерін есептеуді жүзеге асырады және қосылу туралы шартта мынадай қағидаттар мен талаптарды негізге ала отырып:

1) тиісті мемлекетаралық қималар мен ішкі қималар арқылы электр энергиясын жеткізудің жиынтық жоспарлы сағаттық көлемі ағынның сол бағытында және электр энергиясын жеткізудің жиынтық сағаттық көлемдерінің сальдосының тексерілетін мәндерімен бірдей сағат (сағат) үшін тиісті мемлекетаралық қималар мен ішкі қималар арқылы электр энергиясын жеткізудің тексерілетін жиынтық сағаттық көлеміне теңестіріледі. ағынның бағыты және сол сағат (сағат) үшін, тіркеуші ұсынған электр энергиясын жеткізудің тексерілетін жиынтық сағаттық көлемдерінің сальдо мәндері мен тиісті мемлекетаралық және ішкі қималар арқылы электр энергиясын жеткізудің жиынтық сағаттық көлемдерінің сальдосының түзетілген мәндері арасындағы айырмаға азайтылған. Ағынның қарама-қарсы бағытында және сол сағат (сағат) үшін электр энергиясын жеткізудің жиынтық жоспарлы сағаттық көлемі өзгеріссіз қалады.

Бұл ретте, егер электр энергиясын жеткізудің сағаттық жиынтық көлемінің сальдосының түзетілген мәні тексерілетін сальдоның мәніне қатысты бағытты өзгерткен болса, онда көрсетілген айырманы есептеу кезінде түзетілген сальдо теріс мәнді қабылдайды.

Мүше мемлекеттердің уәкілетті ұйымдары (жүйелік (желілік) операторлары) тіркеуші ұсынған электр энергиясын жеткізудің жиынтық сағаттық көлемдерінің сальдосының мәндерін растаған мемлекетаралық қималар және ішкі қималар арқылы электр энергиясын жеткізудің жиынтық сағаттық көлемі осы тармақтың 6 және 7-тармақшаларында көрсетілген жағдайларды қоспағанда, өзгеріссіз қалады;

2) еркін екіжақты шарттар, мерзімді келісімшарттар және тиісті мемлекетаралық қималар мен ішкі қималар арқылы бір тәулік бұрын жасалатын мәмілелер бойынша электр энергиясын жеткізудің жиынтық жоспарлы сағаттық көлемі қосылу туралы шартта айқындалған үлестерге сәйкес тиісті мемлекетаралық қималар мен ішкі қималар арқылы электр энергиясын жеткізудің жиынтық жоспарлы сағаттық көлемі шамасының бөліктері ретінде айқындалады;

3) егер сауданың қандай да бір тәсілі (түрі) үшін белгілі бір мемлекетаралық қима немесе ішкі қима арқылы сауданың осы тәсілі (түрі) бойынша электр энергиясын жеткізудің жиынтық жоспарлы сағаттық көлемі мен тиісті мемлекетаралық қима немесе ішкі қима арқылы сауданың осы тәсілі (түрі) бойынша электр энергиясын жеткізудің сағаттық көлемінің сомасы арасындағы айырма электр энергиясы ағынының бағыты және жоспарланған тәуліктің сол сағаты оң мән немесе нөлге тең, содан кейін тиісті мемлекетаралық қимада немесе ішкі қимада сауданың осы тәсілі (түрі) бойынша электр энергиясын жеткізудің жоспарлы сағаттық көлемі сол көлемде сақталады;

4) егер еркін екіжақты шарттар немесе мәмілелер үшін осы тармақтың 3-тармақшасына сәйкес есептелген мән теріс шама болып табылса, онда осы тармақтың 2-тармақшасына сәйкес айқындалған сауданың осы тәсілі (түрі) бойынша электр энергиясын жеткізудің жоспарлы сағаттық көлемінің сомасын электр энергиясын жеткізудің жиынтық жоспарлы сағаттық көлеміне келтіру үшін пункт, сауда-саттықтың тиісті тәсілі (түрі) бойынша электр энергиясының сағаттық көлемінің қажетті азаюы сауда-саттық тәсілі (түрі) бойынша шарттар (мәмілелер) арасында олар көздеген электр энергиясын жеткізудің сағаттық көлеміне барабар бөлінеді;

5) егер мерзімді келісімшарттар үшін осы тармақтың 3-тармақшасына сәйкес есептелген мән теріс болып табылса, онда электр энергиясын жеткізудің жоспарлы сағаттық көлемдерінің сомасын осы тармақтың 2-тармақшасына сәйкес айқындалған мерзімді келісімшарттар бойынша электр энергиясын жеткізудің жиынтық жоспарлы сағаттық көлеміне келтіру үшін мерзімді келісімшарттар бойынша электр энергиясының сағаттық көлемдерін қажетті азайту жасасу уақыты бойынша соңғы мерзімді келісімшарттарға бөлінеді;

6) электр энергиясын сатудың кейбір тәсілдері (түрлері) және ағынның кейбір бағыттары үшін осы тармақтың 3-тармақшасына сәйкес алынған оң шамалар қосылу туралы шартқа сәйкес қосылу туралы шарттағы электр энергиясын сату тәсілдері (түрлері) үшін белгіленген үлестерге сәйкес сауданың басқа тәсілдері (түрлері) бойынша электр энергиясын жеткізуді қысқартуды азайту үшін пайдаланылуы мүмкін (процесс осы тармақтың 3-тармақшасына сәйкес алынған барлық оң шамалар нөлге дейін азайғанға дейін жалғасады);

7) егер тіркелген еркін екіжақты шартқа, мерзімді келісімшартқа немесе мәмілеге қатысты бір тәулік бұрын бір мезгілде әртүрлі мемлекетаралық қималарда немесе ішкі қималарда 2 және одан да көп шектеулер туындаса, онда осы еркін екіжақты шарт, мерзімдік келісімшарт немесе мәміле үшін барлық мемлекетаралық қималарда және жеткізілімдерді азайту жүзеге асырылатын ішкі қималарда бір тәулік бұрын айқындалған еркін екіжақты шарт, мерзімді келісімшарт немесе мәміле үшін жеткізудің жоспарлы сағаттық көлемі бір тәулік бұрын жеткізудің ең төменгі жоспарлы сағаттық көлеміне тең болып қабылданады;

8) егер есептеу нәтижесінде еркін екіжақты шарт бойынша электр энергиясын жеткізудің жоспарлы сағаттық көлемі өзара сауда қағидаларына сәйкес және еркін екіжақты шарт бойынша электр энергиясын жеткізу көлемін шектейтін осы еркін екіжақты шартты тіркеуге өтініш берген кезде оның тараптары көрсеткен талаптарды қанағаттандырмаса, онда еркін екіжақты шарт бойынша электр энергиясын жеткізуге өтініш берген кезде тараптар көрсеткен жоспарланатын тәуліктің тиісті сағаттарына қатысты осындай өтініш беру кезінде осындай шарт бойынша сатып алынған (сатылған) электр энергиясының көлемі нөлге тең болады, электр энергиясын жеткізу жүзеге асырылмайды;

9) егер мерзімді келісімшарт бойынша электр энергиясын жеткізудің жоспарлы сағаттық көлемін есептеу нәтижесінде олардың шамалары қысқартылуға тиіс болса, онда:

мерзімді келісімшарт бойынша жеткізілімдердің жоспарлы сағаттық көлемі, егер мұндай келісімшарттың шарты жеткізілім көлемінің қысқаруы болып табылса, қажетті шамаларға азаяды;

егер мұндай келісімшарттың шарты жеткізілім көлемін нөлдеу болып табылса, мерзімді келісімшарт бойынша жеткізілімдердің жоспарлы сағаттық көлемі нөлге теңестіріледі;

10) қосылу туралы шартта еркін екіжақты шарттар бойынша электр энергиясын жеткізудің жоспарлы сағаттық көлемдерінің алгебралық сомасы (бағытын ескере отырып) болған жағдайда мемлекетаралық қималар мен ішкі қималардың қолжетімді өткізу қабілетін барынша пайдалану үшін қосымша қағидаттар мен талаптар белгіленуі мүмкін, жоспарланатын тәуліктің әрбір сағаты үшін әрбір мемлекетаралық қима және әрбір ішкі қима арқылы бір тәулікке дейінгі мерзімді келісімшарттар мен мәмілелер мүше мемлекеттердің уәкілетті ұйымдары (жүйелік (желілік) операторлары) ұсынған жоспарланған тәуліктің тиісті сағаттарында тиісті мемлекетаралық қималар мен ішкі қималар арқылы электр энергиясын жеткізудің жиынтық сағаттық көлемдерінің сальдосының түзетілген мәнінен аспауға, және онымен көп бағытты болмауы тиіс.

11) егер еркін екіжақты шарттар, мерзімді келісімшарттар және мәмілелер бойынша электр энергиясын жеткізудің жоспарлы сағаттық көлемін бір тәулік бұрын есептеу процесі циклдік болған жағдайда, тіркеуші қосылу туралы шарттың ережелеріне сәйкес есептеу рәсімін аяқтайды.

IV. Қорытынды ережелер

33. Мүше мемлекеттердің жүйелік (желілік) операторлары мүше мемлекеттердің энергетикалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету қажеттілігін ескере отырып, жедел-диспетчерлік басқару, электр энергетикалық жүйелер жұмысының тұрақтылығы, үйлестірілген жоспарлау және жоспарлаудың өңірлік үйлестірушісінің функцияларын айқындау мәселелерін қоса алғанда, Одақтың ортақ электр энергетикалық нарығының

жұмыс істеуінің техникалық мәселелерін реттейтін екіжақты және көпжақты келісімдер (ережелер, нұсқаулықтар қабылдауға) жасасуға құқылы, сондай-ақ Одақтың ортақ электр энергетикалық нарығының жұмыс істеу мақсаттарына қайшы келмейтін бөлігінде бұрын жасалған келісімдерді, оның ішінде үшінші мемлекеттердің энергия жүйелерінің жүйелік (желілік) операторларымен және бұрын қабылданған ережелерді, нұсқаулықтарды қолдануға құқылы.

Егер 2 немесе одан да көп мүше мемлекеттердің жүйелік (желілік) операторлары, оның ішінде үшінші мемлекеттердің жүйелік (желілік) операторлары арасында осындай операторлардың біреуінің осы Қағидаларда көзделген іс-қимылдарды жүзеге асыруын көздейтін келісім жасалған жағдайда, онда жүйелік (желілік) оператор мүше мемлекеттердің бірінің жүйелік (желілік) операторына басқа мүше мемлекеттің жүйелік (желілік) операторына осындай әрекеттерді жасауға, оның ішінде ақпарат алмасу ережелеріне сәйкес тіркеушіге ақпарат ұсынуға өкілеттік бере алады.

34. Осы Қағидалардың орындалуын бақылау 2014 жылғы 29 мамырдағы Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа және мүше мемлекеттердің заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

Одақтың ортақ электр энергетикалық нарығының инфрақұрылымдық ұйымының осы Қағидаларды бұзуы мүше мемлекеттің заңнамасына сәйкес табиғи монополия субъектісі осы мүше мемлекеттің заңнамасында көзделген жауаптылыққа әкеп соғады.

Одақтың ортақ электр энергетикалық нарығы инфрақұрылымдық ұйымының нәтижесі Одақтың ортақ электр энергетикалық нарығы субъектілерінің құқықтары мен заңды мүдделерін бұзу болып табылатын осы Қағидаларды сақтамауы аумағында Одақтың ортақ электр энергетикалық нарығының инфрақұрылымдық ұйымы тіркелген мүше мемлекеттің заңнамасында және қосылу туралы шартта көзделген жауаптылыққа әкеп соғады.

Тіркеушінің мемлекетаралық қималардың өткізу қабілетін айқындау және бөлу қағидаларында көзделген Одақтың ортақ электр энергетикалық нарығындағы функцияларды (міндеттерді) орындауын Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңестің 2022 жылғы 9 желтоқсандағы № 19 шешімімен құрылған Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттердің энергетика саласындағы уәкілетті органдары басшыларының кеңесі бақылайды.

Тіркеушінің осы Қағидаларда және қосылу туралы шартта көзделген функцияларды (міндеттерді) орындамағанын көрсететін мән – жайлар туындаған кезде Одақтың ортақ электр энергетикалық нарығының субъектілері Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттердің энергетика саласындағы уәкілетті органдары басшыларының кеңесіне жүгінуге құқылы.

Одақтың ортақ электр энергетикалық нарығының инфрақұрылымдық ұйымының Одақтың ортақ электр энергетикалық нарығында бәсекелестікке жол бермеуге, шектеуге немесе жоюға бағытталған іс-әрекеттер жасауы аумағында осындай ұйым

тіркелген мүше мемлекеттің заңнамасында көзделген жауаптылыққа не 2014 жылғы 29 мамырдағы Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартта көзделген жауаптылыққа әкеп соғады.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК